

อุบลวรรณ ส่งเสริม 2555: การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู ปรินญาศึกษาศาสตร์ดุสิต (หลักสูตรและการสอน) สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ภาควิชาการศึกษา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: ผู้ช่วยศาสตราจารย์แม่นมาศ ลีลสัตยกุล, Ph.D. 242 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาพื้นฐาน กระบวนการจัดการเรียนการสอน และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาวิธีสอน ภาคต้น ปีการศึกษา 2554 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร จำนวน 141 คน ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ความสอดคล้องระหว่างสภาพปัญหาและกระบวนการจัดการเรียนการสอน, ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัดการเรียนการสอน และความสามารถของนักศึกษาในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ วิธีการวิจัยแบ่งเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัญหาและข้อมูลพื้นฐาน ระยะที่ 2 พัฒนาระบบวิธีสอน ระยะที่ 3 ทดลองใช้กระบวนการวิธีสอนและประเมินผล ในระยะที่ 3 มีการดำเนินการทดลอง 3 รอบ รอบละ 4 สัปดาห์ รวมทั้งสิ้น 12 สัปดาห์ แต่ละรอบมีการศึกษาสภาพปัญหา พัฒนาระบบวิธีสอน และทดลองใช้และประเมินผล ข้อมูลที่ได้จากรอบที่ 1 ได้นำมาพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในรอบที่ 2 และข้อมูลที่ได้จากรอบที่ 2 ได้นำมาพัฒนาเพื่อนำไปใช้ในรอบที่ 3 วิธีการเก็บข้อมูล ได้แก่ สัมภาษณ์ สทนากลุ่ม เขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อทดลองใช้ บันทึกอนุทิน สอบถามความคิดเห็น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์แบบสนทนากลุ่ม แผนการจัดการเรียนรู้ แบบบันทึกอนุทิน แบบสอบถามความคิดเห็น ผลจากการวิจัยนำไปใช้ในการปรับปรุงเครื่องมือ โดยเฉพาะการวางแผนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยพบว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ 1) มีการระบุมาตรฐาน/ตัวชี้วัดโดยไม่เข้าใจว่ามาตรฐาน/ตัวชี้วัดมีความสำคัญและเกี่ยวข้องกับข้ออย่างไรกับการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ 2) มีการระบุสาระการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด 3) มีการระบุสาระสำคัญที่ไม่แสดงให้เห็นถึงแก่นความรู้ของเรื่องที่สอนและไม่สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 4) มีการระบุชิ้นงาน/ภาระงานที่ไม่สอดคล้องกับมาตรฐาน/ตัวชี้วัด 5) มีการระบุการวัดและประเมินผลไม่หลากหลายทั้งการใช้เครื่องมือและวิธีการ และการกำหนดเกณฑ์การประเมินไม่สอดคล้องกัน 6) มีการระบุการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ไม่สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดในมาตรฐาน/ตัวชี้วัด มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้น้อยมาก กรณีที่มีการนำแนวคิดหรือรูปแบบ/วิธีสอนมาใช้จะมีการระบุขั้นตอนเฉพาะที่สำคัญไม่ครบถ้วน กระบวนการจัดการเรียนการสอนประกอบด้วย 6 กิจกรรม ได้แก่ มาตรฐาน/ตัวชี้วัด สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ ชิ้นงาน/ภาระงาน การวัดและประเมินผล และการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน พบว่า นักศึกษาคูรมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในระดับเหมาะสมมากที่สุด และผลการประเมินความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาครู พบว่า นักศึกษาคูรมีความสามารถในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น